

Konut yapı kooperatifinin faaliyetinde kullandığı aracı satması halinde muafiyet şartlarını ihlal edip etmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[2-2015/144]-78877
Tarih	04.09.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[2-2015/144]-78877 04/09/2015

Konu : Konut yapı kooperatifinin faaliyetinde kullandığı aracı satması halinde muafiyet şartlarını ihlal edip etmeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, kurumlar vergisinden muaf konut yapı kooperatifi olduğunuzu, faaliyetinizde kullanmak üzere satın almış olduğunuz kamyonet tipi aracınızı ihtiyacınız kalmadığı için satmak istediğinizi, satış tutarını ortaklarınıza dağıtılmayarak kooperatifinizin yatırımlarında kullanılacağı belirtilerek, söz konusu aracı satmanız durumunda kurumlar vergisi muafiyet şartının ihlal edilip edilmeyeceği ile aracın tasfiye sürecinde satılıp satılamayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımızın görüşü aşağıda açıklanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde ise tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13. Kooperatifler" başlıklı bölümünde muafiyet şartları detaylı olarak açıklanmış olup, "4.13.1.4 Sadece ortaklarla iş görülmesi" başlıklı bölümünde de;

"Kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması gerekmektedir. Bu nedenle, bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerekmektedir.

Ortak dışı işlemler, sadece ortak olmayanlarla yapılan işlemleri değil, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda yapılan işlemleri de kapsamaktadır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu Tebliğin "4.13.1.4.3. Yapı kooperatiflerinde ortak dışı işlemler" başlıklı bölümünde de; kooperatifin amacını gerçekleştirmesinden sonra elinde kalan malzeme, alet ve edevatın satılmasının ortak dışı işlem olarak değerlendirilmeyeceği belirtilmiştir.

Öte yandan, aynı Tebliğin "4.17 Şarta bağlı muafiyetlerin kaybedilmesi ve kazanılması" bölümünde ise; muafiyet şartlarını taşıyan bir kooperatifin muafiyet şartlarını ihlal etmesi durumunda muafiyet şartlarının ihlal edildiği tarihten itibaren kurumlar vergisine tabi tutulması gerektiği açıklanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, kooperatifinizin faaliyetinde kullanmak üzere satın almış olduğu kamyonet tipi aracın ihtiyacınızın kalmamasından dolayı üçüncü kişilere satılması halinde "sadece ortaklarla iş görölmesi" şartı ihlal edilmiş sayılacağından satış tarihi itibarıyla kooperatifinizin kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekecektir.

Öte yandan, söz konusu kamyonet tipi aracın kooperatifinizin amacını gerçekleştirmesinden sonra satılması halinde bu satış işleminin ortak dışı işlem olarak değerdendirilmeyeceğı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğı halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026